

GÜNÜN DEVRİMCİ GÖREVİ ÇALIŞMA MEVZUATINI UYGULATMAKTIR

Aydınlık Gazetesi, 7 Aralık 2013

Yıldırım Koç

Kapitalizm belirli dönemlerde işçilere haklar tanımak zorunda kalır. Bu hakların tanınmasında, işçi sınıfı ve sermayedar sınıfın karşılıklı güç dengeleri, bölüşülecek kaynakların büyüklüğü ve sermayedar sınıfın tehdit algılamaları önemlidir.

Güç dengeleri, mevcut kaynaklar ve tehdit algılamaları değişince, tanınan haklar da değiştirilmek istenir.

İşçi sınıfı güçlendiyse, hakları geliştirmeye çalışır.

Sermayedar sınıf güçlendiyse, hakları geriletmeyi gündemine alır.

Sermayedar sınıfın, işçilerin mevcut haklarına tahammül edemediği, bu hakları geriletmeye çalıştığı dönemlerde, bu hakların korunması için verilen mücadele günün devrimci görevidir.

Mevcut Haklar Kullanılmıyor

Somut örnekler vereyim.

Yürürlükteki İş Kanununa göre, işçilerin normal haftalık çalışma süresi 45 saattir. Bu sürenin üzerindeki çalışmalar "fazla çalışma" kabul edilir ve bu sürelerin ücretinin yüzde 50 zamlı olarak ödenmesi gerekir.

Türkiye'de milyonlarca işçi, haftada 45 saatin üzerinde çalışıyor ve bu fazla çalışmalarını karşılığında fazla çalışma ücreti alamıyor.

Yüzbinlerce tezgahтары düşünün. Günlük çalışma süresinin 11 saati aşamaması gerekir. Tezgahtarların büyük çoğunluğu günde 11 saatten fazla çalışıyor. Üstelik bu fazla çalışma karşılığında ek bir ücret de alamıyor.

Yüzbinlerce işçi, iş güvencesinden yararlanamıyor; işten çıkarıldığında kıdem tazminatı ve ihbar süresinin ücretini alamıyor. Birçok işçi, geçerli bir nedene dayanmadan işten çıkarıldığında, bir aylık süre içinde yargıya başvurup, işe iade davası açmıyor.

Bu örnekleri artırabilirsiniz.

Son haftalarda çeşitli bölgelerde işçilerle toplantılar yapıyoruz. Özellikle büyük kentlerin dışındaki bölgelerde yapılan toplantılarda, işçilerin çoğunun mevcut haklarını bile bilmediğine tanık oluyoruz.

Sendika üyeleri bile bu konuda ciddi bir eğitmeden geçmemişler.

Haklarını bölük pörçük veya kulaktan dolma bilenler de, bu haklarını kullanabilmek için gerekli gücü kendilerinde görmüyorlar. İşverenler de, ciddi bir tepki ve talep ortaya çıkmadığında, yürürlükteki kanunları çiğneyerek hareket edebiliyor.

Hakların kağıt üzerine geçirilmesi ilk aşamadır.

İkinci aşama, kağıt üzerindeki hakların hayata geçirilmesidir. Bu ikinci aşama, bazen ilk aşamadan daha zor başarılabilir.

Türkiye'de yürürlükteki mevzuatın birçok eksiği vardır. Ancak sermayedar sınıf ve AKP, yürürlükteki bu mevzuattan bile çok rahatsız.

Ayrıca uluslararası sözleşmelere doğrudan uygulanırlık kazandırılmış olması, yürürlükteki mevzuatta yer alan bazı işçi karşıtı hükümleri de ortadan kaldırmaktadır.

Mevcut Hakları Öğrenmek, Korumak ve Geliştirmek

Bazı dönemlerde mevcut hakların savunulmasının devrimcilikle ilişkisi olmaz.

Sermayedar sınıfın mevcut hakları kısıtlamaya çalıştığı dönemlerde ise, mevcut hakların öğrenilip kullanılabilmesini savunmak, devrimci bir görevdir. Bu mücadele tabii ki yürürlükteki mevzuatla sınırlı değildir ve olmamalıdır.

Günümüzde kamu kesiminde ve özel sektörde çalıştırılan milyonlarca taşeron işçisinin büyük bölümü mevcut haklarının farkında değildir. Bu hakların farkında olan sermayedar sınıf ve AKP ise bu hakları kısıtlamak istemektedir.

Günümüzdeki birçok işçi, İş Kanununda, İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununda ve diğer mevzuatta yer alan haklarının farkında değildir. Bu hakların öğrenilmesi/öğretilmesi, bu hakların korunması ve geliştirilmesi mücadelesinin ilk adımındır. Bu nedenle, özellikle İş Kanununun ve taşeronları ilgilendiren mevzuatın öğrenilmesi ve öğretilmesi, giderek derinleşen kriz karşısında sermayenin artacak saldırılarını başarıyla göğüslemenin ilk adımındır.